

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
★
Oglaš v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
★
Best Advertising
Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY (SOBOTA), SEPTEMBER 15, 1945

ŠTEVILKA (NUMBER) 215

Rusija podpira jugoslovansko zahtevo za Trst

**Program, da bi se Nemčija
napravila nesposobna za
bodočo vojno, se ne izvaja**

**Na papirju sprejeti program se
ignorira; obnavlja se industrije,
brez katerih bi bila vojna nemogoča.**

WASHINGTON (Piše Herbert J. Seligmann za O. N. A.) — Uradna ameriška osebnost, ki se je ravnokar vrnila iz Nemčije, je v teku dolgega razgovora z vašim korespondentom pripovedovala o opazovanjih, ki navidezno potrjujejo, da ameriški vojaški kontrolni svet ni izvedel v Nemčiji politike, katero so izdelali vojni, državni in zakladniški department, ter gospodarska administracija za inozemstvo. Te politične smernice je bil odobril predsednik Zedinjenih držav sam.

Po omenjenem načrtu je bilo treba najprej uničiti sposobnost Nemčije za vojno, drugič, odvzeti iz Nemčije vso industrijsko opremo izvzemi one, ki je neobhodno potrebna za standard življenja, ki pa ne sme biti višji kot v deželah okrog Nemčije.

Glasi izjave te osebnosti "ni bilo storjeno nič, da se izvede ta uradna politika napram nemškemu rajhu."

Ravno nasprotno, politika vojaškega kontrolnega sveta pod generalom Lucius Clay-em je bila — uvažanje hrane v Nemčiji in obnova onih industrij, brez katerih bi bila vojna nemogoča. Omenil mi je industrijo umetnih gnojil, nitratov, ki so ob enem temelj industrije razstrelivov.

"Niti enega samega pametnega ameriškega častnika nisem srečal v Nemčiji, ki ne bi bil do kraja razočaran nad tem, kar se govori in s tem vsaj nekoliko zavleči industrijske obnove Nemčije," je dejal.

Se boje, da bi se Nemci obrnili k Rusom

To spremembo ameriške politike napram Nemčiji je baje pripisati različnim vzrokom. Prvi general Clay je javno dejal, da neče, da se bi mu očitalo, da mora Nemci pod njim stradati. Pravijo tudi, da se boji, ako Nemci ne bi imeli "dostojnega" življenja, da se utegnejo obrniti k Rusom. Drugič, nekateri iz ameriških častnikov žele doseči kar imenujejo "good production record," vsled česar si prizadevajo spraviti v obrat čim več industrij, med njimi tudi težke industrije. Tretjič, Robert Murphy, ki je znan radi svoje naklonjenosti režimu v Vichy-u pred osvoboditvijo, je zdaj ameriški politični svetovalec v Nemčiji.

Posledica vsega tega je, da si najlajze Amerika v Nemčiji nemške produkcije. Ne le, da se ne protivi obnavljanju težke nemške industrije. Nobenega napora ne dela, da bi manj nevarne industrije nadomestile obrate težke industrije.

Dejal je tudi, da nekateri britanski člani kontrolne komisije industrijo na taki stopnji, da bi mogla služiti Nemčija kot jez proti Rusiji.

Glede Rusije je zatrdil, da je rusko vojaško osobje v Nemčiji mnogo tesneje v stikih z zuna-

**Fordova družba je
odslovila nadaljnjih
50,000 delavcev**

DETROIT, 14. septembra. — Ford Motor Co. je nocoj odslovila nadaljnjih 50,000 mož, medtem ko se borbata med delom in kapitalom, ki je nastala v zvezi z rekonverzijo industrije, hitro bliža svojemu višku.

Henry Ford ml. je po odslovlitvi, katere je povečala rastočo armada brezposelnih v prestolici avtne industrije, podal izjavo, v kateri je krivdo za položaj zvrčal na "neodgovorne delavske skupine", o katerih je rekel, da ovirajo rekonverzijo industrije.

Neki zastopnik CIO unije je nocoj rekel, da je bil sklep unijskega odbora, s katerim se je odklonilo odobritev stavke pri Kelsey-Hayes Wheel Co., in postavilo voditelje stavke na zagovor, napravljen z namenom, da se napravi konec "divjim stavkam."

Ford Motor Co. je odslovitve, ki so bile odredene pred današnjo, zvrčala na stavko v Kelsey-Hayes Co. tovarni.

PLESNA VESELICA

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ bo nocoj imelo v avditoriju Slov. nar. doma na St. Clair Ave., svojo prvo veselico po dolgem času. To do priložnosti je društvo, ki je eno najstarejših in med največjih, preskrbelo, da bo zabava za članstvo in njih prijatelje najboljša. Postreglo se bo z raznimi dobrotami, ki jih je mogoče dobiti, in za ples bo pa skrbel Pete Snickov orkester. Društvo se priporoča za obilno udeležbo.

PREDSEDNIK TRUMAN NA POČITNICAH

INDEPENDENCE, Mo. 14. septembra. — Predsednik Truman in njegova soproga sta danes dospela na svoj dom, kjer bosta prebivala svoje prve počitnice, odkar je predsednik v Beli hiši. Ob povratku na svoj dom je predsednik pozdravilo 200 sosedov iz njegovega domačega mesta.

Predsednik in žena sta potovala iz Washingtona z letalom, ki se je tekom 6-urnega poleta ustavil v Paducah, Ky., in Scott Field, Ill. V Kansas City sta dospela ob 8:03 zvečer.

Predsednik je bil na svojem domu prošlega junija po zaključku konference v San Franciscu, ampak to pot bo ostal tukaj dalj časa in samo počival. Med drugim bo obiskal svojo mater, ki biva v bližnjem Grandview, Mo. Njegova hči Margaret se nahaja tukaj že od junija naprej.

GOV. LAUSCHE JE LAHKO OBOLEL

COLUMBUS, 14. sept.—Gov. Lausche je bil danes nekoliko nerazpoložen, vsled česar je ostal v govnerski rezidenca in prekladal vse konference v kapitolu. Governer pa ni v postelji.

SELITEV BRIVNICE

Mr. Joseph Somrak, ki je vodil svojo brivnico na 16915 Waterloo Rd., se je vrnil iz počitnic in sedaj je preselil brivnico v nove, večje prostore na 15801 Waterloo Rd. Svojem stalnim in novim posetnikom se priporoča, da ga obiščejo v novih prostorih.

**Britske unije
zahtevajo 40-urni
delovni teden**

BLACKPOOL, 14. septembra. — Kongres britskih unij je danes na svojem 77. zasedanju zahteval, da se v industriji uvede splošni 40-urni delovni teden in da vlada podvzame energično akcijo za gradnjo stanovanjskih hiš.

Delavski kongres je tudi odobril zahtevo za plačane počitnice širom britske industrije.

Trgovsko ministrstvo je danes naznanilo, da je akcija za obnovo britske trgovine v polnem razmahu. Iz objavljenih števk je razvidno, da je Anglija v prvi polovici eno tretjino več blaga eksportirala kot pa importirala.

**Sovjetski list
obtožuje sestavo
zapadnega bloka**

MOSKVA, 14. sept. — Glasilo sovjetske vojske, "Rdeča zvezda", je danes priobčilo članek, v katerem je rečeno, da nekateri Angleži in Francozi delajo na to, da bi se organiziral blok zapadnih držav, s katerim se hoče izolirati Rusijo in druge države.

Omenjeni list potem pripominja: "Carter Združenih narodov sveta ni razdelil v cone."

V članku, katerega je spisal Konstantin Hoffman, je rečeno, da ljudje, ki bi radi osnovali takšen blok, ignorirajo dejstvo, da "Zedinjene države in Rusija danes igrajo vodilno vlogo v svrhu organiziranja povojnega sodelovanja med narodi sveta."

RUSI PREDLOŽILI ZAHTEVO ZA DODEKANEZE, PRAVI POROČILO Z LONDONSKE KONFERENCE

LONDON 14. septembra—Splošen vtis tukaj je, da je Rusija močno podprla zahtevo maršala Tita, da se Jugoslaviji prizna Trst in Istra. Istočasno se tudi poroča, da je Rusija na konferenci zunanjih ministrov predložila zahtevo, da dobi delež italijanskih sredozemskih posesti. Vtis obstoji, da bo Rusija zahtevala zase strategične Dodekaneške otoke, ki leže ob turški obali.

Svet zunanjih ministrov je danes povabil vse narode, ki so bili v vojni z Italijo, da predložijo svoje nazore z ozirom na sestavljanje mirovne pogodbe z Italijo.

Opazovalci pravijo, da Dodekaneški otoki brez dvoma vzbujajo močno zanimanje Rusije, ker kontrolirajo južne dohode k Dardanelam, skozi katere gre pot iz Sredozemskega morja v Črno morje. Rusija je že od nekdaj želela dobiti kontrolo nad Dardanelami, ki zanje predstavljajo vrata v Sredozemlje.

Kakor znano, zahtevajo Dodekaneške otoke tudi Grki. Konferenca zunanjih ministrov je poleg povabila na države, ki so bile v vojni z Italijo, da predložijo svoje nazore, povzela sedem narodov, da pošljejo zastopnike na ponedeljkovo sejo, ki bodo imeli priliko izraziti svoje mnenje glede nove italijansko-jugoslovanske meje.

S to akcijo se je odprlo vrata vsem vprašanjem, ki se tičejo Italije in njenih kolonij.

Na sugestijo kitajskega zunanjega ministra dr. Wanga Ši-chie, so bila poslana vabila zastopnikom Jugoslavije, Italije, Avstralije, Kanade, Indije, Nove Zelandije in Južne Afrike.

Tako bosta imeli priliko predložiti svoje stališče tako Jugoslavija kot Italija glede Trsta in Istre, ki ju zahteva maršal Tito za Jugoslavijo.

Kakor se razume, je Rusija podprla Titovo zahtevo za Trst in Istro, medtem ko obstoji vtis, da sta Anglija in Amerika za to, da bi Trst prišel pod mednarodno kontrolo.

V komunikaciji je rečeno, da se bodo diskusije glede Trsta poleg Jugoslavije in Italije udeležili tudi zastopniki britskih dominijev.

Rusija je predložil načrt za sestavo mirovnih pogodb z Romunijo, Bolgarijo in Ogrsko in da ona vztraja, da se te mirovne pogodbe vzame na dnevni red takoj po sestavi osnutka italijanske mirovne pogodbe.

Kakor se poroča, je jugoslovanski kralj Peter baje opogumljen vsled pogovora, ki ga je imel z ameriškim državnim tajnikom Byrnesom, v katerem je Peter pozival Zed. države, da podprejo njegovo zahtevo za "razširjenje jugoslovanske vlade" in za zjamčenje demokratičnih volitev.

Poroča se tudi, da je novo formirana španska vlada, sestojeca iz v inozemstvu bivajočih republikancev, prosila, da se ji dovoli zaslisanje na konferenci velike petorice.

NOV GROB V SHARON, PA.

V sredo jutraj je po operaciji umrla Mrs. Theresa Nespor, rojena Yaklevich, bivajoča v Sharon, Pa. Zapuška soproga Joe, ki vodi garažo za popravilo avtov, sinčka, pastorko, starše Mr. in Mrs. Pete Yaklevich, ki vodijo gostilno v Girard, Ohio, brata John v Vienna, O., in brata Anthony, ki se nahaja pri vojaki. Pogreb se je vršil danes jutraj. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostali družini pa izrekamo naše sožalje!

NOVA DRŽAVLJANKA

Mrs. Antonia Skozier Bambič, 15021 Thames Ave., je postala pretekli teden ameriška državljanica. Mrs. Skozier čestitamo, da se je potrdila da je sedaj Američanka!

SEJA PODR. ŠT. 5 SMZ

Nocoj, ob 8. uri se vrši seja podr. št. 5 Slov. moške zveze, v sobi št. 4, staro poslopje Slov. doma na St. Clair Ave. Prošene so tudi druge podružnice.

Kino gledališča zaprta

Vsled stavke filmskih operatorjev je včeraj moralo zapreti vrata 73 kino gledališč v mestu. Prizadeta so vsa gledališča, ki so raztresena po mestu, kakor tudi štiri manjša gledališča v središču mesta.

VEST IZ DOMOVINE

Poznana Mrs. Albina Malovasič, 391 E. 162 St., je v sredo prelela veselo sporočilo potom Rdečega križa, na katerega se je obrnila 27. avgusta, da je njena mati Marija Pirnat, ki je svoječasno živela v Clevelandu, še živa ter biva v Ljubljani.

VEST IZ NOVEGA MESTA

Mrs. Josephine Levstik, 1218 E. 172 St., je pred tednom dni poslala kablagram svoji hčeri Almi Zupanc v Novo mesto, od katere je že prejela odgovor, da so ona, John Zupanc in otrok zdravi.

Beseda pesnika Otona Župančiča o Sovjetski Rusiji in Slovencih

Te dni smo čitali v nekem listu dolgovestno tirado ljubljanskega škofa Rožmana, v kateri je tik pred osvoboditvijo Slovenije rohnel proti "brezbožnemu komunizmu" in opirajoč se na raznorazne enciklike rimskih papežev, hujskal Slovence proti svojemu lastnemu osvobodjenju.

Kot odgovor na to skoro neverjetno blatenje slovanstva se nam zdi govor, ki ga je imel 19. junija t. l. v Ljubljani pesnik Oton Župančič, ki je na obnem zboru Društva za kulturno sodelovanje Slovencev s Sovjetsko zvezo, izrekel naslednje besede:

"Odprimo vsa okna na stečaj, odprimo jih na vzhod luči in zraku, da nam prežene ta temo in zatohlost zadnjih let. Tudi vrata odprimo: Aleksander Sergejevič Puškin čaka zunan, in Taras Ševčenko, pozdraviti nas hočeta z dolgim spremstvom svojih naslednikov. Sprejmimo jih z odprtimi rokami.

"Kakšna državniška zabloda, ogradiati petino zemeljske krogle z neprehodnim zidom in nam dovedati, da je ves ta ogromni prostor kulturna divjina, torišče surovega materializma brez vsakršnih idealov, iz katerega mora

vdreti k nam zanikanje duševnosti, uničevanje pridobitve zapadnega človeštva, zatiranje narodne zavesti in pogube slovenskega naroda. Slikati kipeče duhovno dogajanje in prerajanje vzhoda kot pogrezanje v azijsko barbarstvo, ki preti izpod kopati in omajati več kot dvatisočletno zgradbo evropske miselnosti.

"In tako modrost so nam tlačili v glavo prav tisto dobo, ko smo čutili najbolj nečloveško barbarstvo na lastni koži, ko so nam visoki kulturonošci rezali jermene iz hrbtov, ko je bila nad Slovenci sklenjena brezdušna sodba, ki bi jih bila čez noč za večno izbrisala s podedovanih tal, ako bi ne bilo to azijsko barbarstvo s svojimi silnimi armadami rešilo nas in vse Evrope najstrašnejše usode, smrti in suženjstva.

"Res, ko bi bila ta petina nam prepovedanega sveta samo na pol podobna svojemu opisu, bi se morala že zdavnaj zadušiti v morju krvi in popisu razvalin. Mi pa smo vedeli in vemo, da tam raste novo človeštvo na osnovi bratskega sožitja vseh velikih pa tudi najmanjših narodov. Moskva je objela vse živo okoli sebe, strnila vse raznolike sile v veliko človeško enoto, v kateri prispeva sleherna edini-

ca po svojih posebnih lastnostih, sposobnostih in močeh k delu za skupnost in uživa plodove tega dela. To je bujno, polnokrvno življenje, kjer se gibajo roke v ritmu dela, ki ga ravna znanstveni um in s katerega zveni pesem in klike umetnosti. Tam se je ustvarilo mogočno sozvočje dela, znanosti in umetnosti, sozvočje, izvirajoče iz radosti in razliva radosti na vse strani.

"Da, kakšna zabloda, slovensko dušo, ki je od nekdaj hrepenela iz utesnjenosti in si iskala dopolnitve v slovanstvu, hoteli ločiti od velikega, čudovitega ruskega naroda, matice slovanstva, a ne omejeno šovinističnega, temveč občečloveško širokega, da imajo v njem prostora vse zdrave duhovne struje vsega sveta. Osiromašeli bi, ako bi še dolgo ostali izključeni od tega napetega toka duševnosti.

"Sezimo hitro v roke našim tovarišem v Sovjetski zvezi, obogatimo se z njihovimi čustvi, mislimi in izsledki, z njihovimi novimi pogledi na življenje, z njihovimi najglobljimi sanjami. Mi pa ponesimo k njim Prešerna in Cankarja, in morda najdejo tudi v nas sodobnih vsaj zrnce zanimivega in pažnje vrednega!

"Gotovo pa je, da najdejo odskritostno tovarištvo in pravo ljubezen."

ENAKOPRAVNOST

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 3331 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES: (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.50

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

J. van Galen (O. N. A.):

NIZOZEMSKA IN REPARACIJE

V trenutku, ko so se v Londonu sestali zunanji ministri velikih sil, je zanimivo slediti razpravam o zahtevah reparacij različnih narodov. Na Nizozemskem se je v zadnjem času zelo poostriala debata, kaj naj zahteva ta dežela za kruto nemško okupacijo, ki je trajala preko 4 let.

Splošno prevladuje mnenje, da se bo razpravljalo v Londonu poleg vsega drugega tudi o teritorialnih vprašanjih, o zahtevah reparacij napram nemškemu rajhu ter o svobodi velikih evropskih vodnih cest — politika, katero močno zagovarja ameriški predsednik Truman, kot je povedal po svojem povratku iz Berlina.

Poglavito vprašanje na razpravi na Nizozemskem je to, ali naj zahteva dežela odškodnino v ozemlju za one predele, katere so Nemci preplavili in tako opustošili za dolge dobe. Preplavljen je bil približno deseti del vse površine Nizozemske.

Nizozemci bi mogli dobiti tudi primerno odškodnino na podlagi posebnih tarifov na železnicah in po kanalih, kar bi omogočilo pristaniščem na Nizozemskem, da uspešno konkurirajo z lukami drugih evropskih dežel.

Oba predloga se nahajata zdaj pred odborom vlade, ki primerja prednosti in ugodnosti obeh sredstev obračuna z Nemčijo.

Pridobitev dela nemškega ozemlja je ideja, ki je nalletela med narodom na velike simpatije, ker je enostavna in pravična. Oni, ki zagovarjajo to misel, poudarjajo, da je Nizozemska ena najbolj gosto naseljenih dežel Evrope — približno 275 oseb na kvadratni kilometer. Dvajset odstotkov prebivalstva se bavi s poljedelstvom. Zemlje silno primanjkuje, kajti premalo jo je, za vse mlade kmete, posebno za one, ki so se lotili mlekarstva. Danes pa je 10 odstotkov rodovitne zemlje preplavljenih, a na tisoče in tisoče akrov je postalo neporabnih za obdelovanje, ker jih je prevzela vojaška oblast in posejala z utrdami in drugimi vojaškimi objekti.

Ako torej dežela ne dobi nadomestka za to izgubljeno zemljo, bo ravnovesje v tem pogledu moteno in vse gospodarstvo dežele bo trpelo.

Nasprotniki pridobitve ozemlja pa ugovarjajo, da bi bilo mnogo bolj sprejeti odškodnino, ki bi deželo gospodarsko v splošnem ojačila in koristila ne samo poljedelstvu, temveč vsem slojem. Ti krogi svare pred zapletljajji, ki utegnejo slediti prevzemu nemškega ozemlja — nemška manjšina, ki bi ostala v deželi, itd.

Poleg tega pa navajajo ti krogi tudi dejstvo, da so oni predeli Nemčije, katere bi mogla prevzeti Nizozemska, pred vsem žetorodni, tako da bi le malo koristili mlekarstvu, ki je najvažnejša poljedelska panoga na Nizozemskem. Treba bi bilo investirati ogromno kapitala, da se opremi zemljo tako, da bi mogla preživljati nove koloniste — torej ne bi bila odškodnina temveč nov izdatek.

Obenem pa opozarjajo na to, da bi mogla Nizozemska dobiti kot odškodnino sistem posebnih tarifov na kanalih in železnicah, ter da bi pristanišči Rotterdam in Amsterdam postali poglaviti vstop v centralno Evropo, pri čemer bi Nizozemska žela bogato žetev od vsega tranzitnega prometa.

Mnogi trde, da bi mogla nizozemska pristanišča postati najvažnejša vse srednje Evrope, ter da bi utegnili služiti celo nekaterim predelom Sovjetske Rusije.

Nizozemske zahteve reparacij so bile formulirane pred letom dni v Londonu. Zunanji minister van Kleffens takrat ni izrecno zahteval novega ozemlja. Naglasil je le, da mora narod doma odločiti o tem, kaj hoče.

Nobenega dvoma ne more biti o tem, da je ideja povečane Nizozemske mnogo bolj privlačna in obenem velikega delu naroda tudi mnogo bolj razumljiva kot načrti posebnih tarifov.

Dr. STANKO JUG:

Marseille

Zmerom bliže smo obali. Med nizkimi in klobučastimi otoki zavijemo malo proti zapadu in tedaj se nam v divni amfiteatralni legi pokaže kraljica Sredozemskega morja — Marseille.

Marseille je sicer prav lepo in mikavno mesto, toda njegova privlačnost ni za turiste, ki prihajajo iz kontinentalne Evrope — toliko v monumentalnih zgradbah, nasadih in muzejih, kolikor v zunanjem vrvenju in

življenju ogromnega pristanišča. Trgovina s tujimi daljnimi kraji mu je vtisnila svoj poseben pečat. Kilometre ven iz pravega mesta se vrsti pomol za pomolom, imenovan po vrsti s črkami abecede, a na velikih skladiščih, ki se vrste ob njih, so napisane proge iz daljnih krajev, odkoder prihajajo ladje. Promet se vrši med piskanjem in tuljenjem strojev, cvilenjem ogromnih žerjavov, tikanjem pristaniških delavcev, grmenjem avtomobilov, škripanjem visoko natovorenih vozov, na katerih so naložene kane, stolpih vreče sladkorja, čaja, kave, bombaža in drugih dobrot sveta.

Naša ladja je privezana ob pomolu G., kjer se menda ustavljajo vse ladje iz Sredozemskega morja, zlasti one, ki so naložene z lesom, ker vidim takoj na obrežju na industrijskem tiru ogromnega, za nalaganje in raztovarjanje lesa urejenega žerjava. Morje zastav plapolna na jamborih. Nedaleč od nas se je sopihajoč ustavila velika ladja: "Cormorin", razberem na njenih bokih. Velika množica valovi ob obrežju in proti ladji se vsuje gruča ljudi. Nekateri nosijo tudi fotografske aparate, za njimi vzdružujejo z zelo resnimi obrazi policisti s težavo red. Hm, sem si mislil, saj so res Marseilci tako radovedni ali so tako prijazni, ali kaj naj pomeni to nenavadno sprejemanje.

Tedaj so spustili most in po njem je pristopilo čudno bitje, v še bolj čudni obleki. Na sebi ima neko krilo podobno oblaku, toda možki jopič in nenačuden klobuk na glavi. Nič kaj ne pristojno njegovemu obrazu. In za njim še drugo v slični neverjetni obleki. V hipu so zabrnili fotoaparati, tedaj pa tudi jaz nisem mogel več zadržati svoje radovednosti in sem vprašal sosedo, kaj naj vse to pomeni. Pogledal me je z začudenimi očmi, kot da vprašam nekaj, kar ves Marseille ve in na kratko odgovoril: "Les rescapes du George Philipp". Bili so brodolomci nesrečnega parobroda, ki je postal žrtev stranskega požara v Rdečem morju.

Korakal sem naprej po ogromni luki. Nikjer ni opaziti križe, vsaj tujec, navajen majhnih razmer, je ne opazi. Vezanih ali izven obrata stavljenih parnikov ni videti, iz vseh dimnikov se vali dim. Hrup dela napolnjuje zrak, sestavljen iz tisočih glasov, ki režejo prostor, smeja, kričanja, ropota vozov, piskanja siren, lajanja psov. Počasi začne človek občutiti veličino Marseilla, grandiozen pogled dela in njegov monumentalni karakter. Ne imenuje se zaman, to mesto "vrata vzhoda". Gledaš za Francozi in jih ne vidiš. Redek je oni pravi južni Francoz, čokati, bradat in živahen. Ljudstvo, ki je vdrla v Marseille in si ga je osvojilo, ne prihaja iz Francije. Provensalski južnjak živi rajši na svoji grudi in uživa darove, ki mu jih narava siplje v izobilju na tej blaženi zemlji. On ne sili med pristaniške proletarce. Zato so se tukaj za te posle zbrali vsi ostali narodi, ki čepo kot žabe ob Sredozemskem morju. Razločiti je Italijane, Špance, Grke, Arabce in Maltažane. Pridati je treba tudi lepo število zamorcev in ne malo Kitajcev in Indijcev. Nekaj let krive svoje hrbte pod težo vreč v marseillski luki, potem se preselijo v predmestje Saint Jean, kupijo si trgovnico, se oženijo s Francozino in postanejo francoski buržui.

Majhen tramvaj, podoben našemu staremu ljubljanskemu, škriplje iz luke proti mestu. Moram pa Ljubljani na čast priznati, da je naš tramvaj proti marseillskemu neprimerno bolj čist. Kakih 5 kilometrov vožnje je do Canabiere, glavne prometne in družabne žile marseillskega življenja.

Tukaj je "Le Vieux-Port", stara luka, starodavni Lacydon,

zibelka Marseilla. Danes ne služi več prometu prekomorskih parnikov. V njem so zasidrane male barčice, namenjene turističnim svrham. "Une promenade en bateau, Chateau d'If" zapeljujejo človeka prijazni čolnarji. Na tlakovanem obrežju pa čepo ribiči in popravljajo mirno svoje mreže, zatopljeni v delo, kakor bi se jih šum in ropot vele-mestnega življenja okrog njih ne tikal in bi živeli v času Vergilove georgike.

Velika množica pokriva trotarje na Canabiere, korakajoč v lenem hodu, prerekaajo se in zaustavljajo se pred okusno opremljenimi izložbami. Mali trgovci pa so razstavili svoje bogastvo kar po tleh. Na širokem vhodu iz stare luke dviga in spušča bradat prometni stražnik avtomatično svojo belopalico, znak svojega dostojanstva in kot ura se odpira in zapira brezkončna mreža tramvajev, voz in avtobusov, med njimi se pa spretno izogibajo pešci, pristaniški delavci, oblečeni v samo srajco in kratke hlače, mornarji v ohlapnih blazah, židinj, pokrite s kričnimi šali, zamorke, ki kažejo ob prijateljskem svarilu prometnika med smehom svoje srebrnobeke zobe.

Med bankami in luksuznimi trgovinami se vrste sijajne kavarnice, katerih terase segajo globoko v pločnik. Če se usedeš v enega udobnih stolov in naročiš črno kavo za frank, uživaš panoptikum, kakor so ga za časa moje mladosti še vozili komedijanti po deželnih sejnih. Mimo tebe defilirajo vsa ljudstva in plemena sveta. Visoki, ravni in sloki Indci z dostojanstvenimi gestami in licem kot iz bakra pod ogromnim turbanom iz sive svile, Alžirci in Marokanci, zaviti v bele burnuse, obrtne obrazov, v opankah s tkanim zlatom, drobni in prožni Kitajci, porogljivih oči, s kožo barve uvelega listja, atletski zamorci plavajočega koraka, kot bi jih izrezal iz ebenovine, gibni Egipčani, suhi Američani in plavi Skandinavci, Japonci z zvinitimi pogledi kot lisice in tisoč in tisoč tujih obrazov, ki jih je sreča ali beda zbrala v tem prekipajočem mestu.

Tako Marseille ni dolgočasno mesto. Ima več okrajev, ki so s med seboj prav malo ali nič podobni. Stopiš par korakov od Canabiere nazaj proti stari luki na Rive-Neuve in slika se popolnoma izpremeni. Ob starih hišah se stiska prerekaajoča se množica. Na stojnicah se kopi-čijo gomile školjk in v koših se leskečejo ribe, v vseh bleščočih barvah neskončnega morja, od temnozelenega smaragda do krvavo rdečega rubina. Iz vse okolice udarja duh po gnilem sadju, sodih, svežih ribah, vlagi in kolonialnem blagu. Človek ima občutek, kakor bi dihal parfum, prinešen in zmešan iz vseh delov sveta. Ob stojnici, od katere prihaja cvrčanje pohanitih rib, se naslanjajo mornarji vojne mornarice, velike zaloga namakajo z zapeljivo črnino. V vijugastih ozkih ulicah, ki se izte- kajo na Rive-Neuve pa prež boginja Venera na svoj plen. Tam je kraljestvo naslade. Bedne deklice, izpitih lase s prosjo-nimi bluzami se nasmihajo s to-pimi pogledi, obešajo se na pa-sante in jim privzdigujejo klo-buke. Za vse okuse in za vse na-rode jih je. Od črnokih kras-nih Italijank do tetoviranih Alžirk, okovanih z zapetnicami iz najprejstnejšega kamenja. V ne-kem kotu sta začela dva zamor-ca s hripavimi glasovi navidez-no zelo razgreto barantanje. Tu pa tam zaleskeče tudi šipa z barvanim steklom. To so one zloglasne beznice, po katerih se potikajo tigri marseillske džungle.

Potnik, ki pride v Marseille, gotovo ne bo pozabil, napraviti kratek izlet ob obali na zname-nito Corniche, kjer so okusna in prijetna kopališča. Pot je speljana precej visoko nad mor-jem v slikovitih zavojih med

belimi skalami pod očarljivimi vilami. Les Bains Catalans so v poletnih mesecih središče vsega marseillskega življenja.

Po Pradu, s krasnimi in starodavnimi platanami obrobje-ni avenijski se vračam nazaj v mesto. Prado je luksuzni del Marseilla. Na njem se vrste v pestri izpremembi vile bogata-šev med dvojnimi drevoredi, posutimi z drobnim peskom, po katerih jahajo v jutranjih in večernih urah gruč elegantnih Marseillecev. Visoko nad vsem tem vrvežem na skalovitem griču kraljuje znamenita cerkev Notre Dame de Garde z 10 m visokim pozlačenim kipom Marije Device. Cerkev služi za romar-sko pot vsem romarjem. Ob zi-du in s stropa vise miniaturne ladje v vseh oblikah, od sla-botnih ribiških barč do mo-dernih veleparnikov. Vise pa tu di po stenah sablje, jeklene če-lade in krogle iz pušk, ki so jih hvalažni verniki podarili svojim zaščitnici kot darilo na spomin iz prve svet. vojne. Hčerki, ki je izredna razgledna točka, vo-di vzpenjača. S terase je kra-sen pogled na morje, ki se iz-gublja v sivo neskončnost. Ma-le ladje švigajo ob obrežju kot beli labuti. Tu pa tam scena iz-luži iz luke in zavije proti skal-natemu otoku, na katerem štrli mrko zidovje proti nebu. To je nekdanja znamenita ječa poli-tičnih jetnikov Chateau d'If, kjer je svoj čas tudi Monte Cristo stokal in koval maščeval-ne načrte. Danes trdnjava ni več tako strašna. Nič ni več na njej onih ječ, ki jih je Dumas opisal s tako slikovito grozo, da človeka še pri spominu na-nje preletava mraz. Trdnjava je izpremenjena v nekaj vojaš-ki objekt, zaradi česar je do-stop na otok mogoč samo s po-sebnim dovoljenjem. Proti seve-ru se vidi raz cerkev ogromno mesto Marseille, ki ima približno milijon prebivalcev in je prvo mesto v Franciji za Parizom, od provansalskega predgorja, obraščene z lahtnimi trta-mi.

Po predmestju Saint Jean se vračam proti luki. To je pristno predmestje velikega pristaniš-kega mesta. Povsod vlada naj-večja umazanost. Pred nizkimi trgovinami brez oken čepo go-spodarji, a njih žene se kličejo preko ceste skozi okna. Razca-pani otroci letajo na črnih, od različnih življskih odpadkov mastnih tleh. Svoj čas ni bilo tako. Predmestje Saint Jean, ki ga varuje fort istega imena, je bilo pred tri sto leti središče vsega marseillskega življenja. Tedaj še ni bilo ene ogromne luke, ki se je na severozapadu naslonila nanj. V saintjeanskem okraju so tedaj živeli plemiči in najvišji cerkveni dostojan-stveniki.

Tako je Marseille pravo pri-staniško mesto, mogočno v svo-jem ogromnem prometu in pesmi dela. Čeprav njegova zgo-dovina sega v sivo davnino in so ob njegovem obrežju postopali vsi narodi od Feničanov do naših sodobnikov, v njem ni najti velikih zgodovinskih spo-menikov. Njegova zanimivost je v slikovitosti življenja, ki mu ga razen v Carigradu ni najti v no-beni luki Sredozemskega morja. Po dvodnevem odmoru je "Mo-rava" spet dvignila sidro in od-plula proti deželi pomaranč, žarki Španiji.

Urednikova pošta

Clanska zabava v SDD na Recher Ave.

Euclid, Ohio. — Vse društva, pa naj si bo, da so podpora ali kulturna, so bila prizadeta v tej vojni, ker so bile razne omejitve. Tudi naše dram. društvo "Naša zvezda" ni imelo nobene prireditve, toda sedaj, ko je voj-ne konec in so se začele razme-je v gotovih ozirih obračati

na bolje, in se je začelo član-stvo zanimati glede društva, se je odbor odločil, da pripravi za-bavo, na kateri se bo videlo, ali je dovolj zanimanja od strani članstva, da se društvo še za na-prej obdrži ali se ga naj raz-pusti.

Zabava se vrši v nedeljo, 16. septembra ob 3. uri popol-dne v Slov. društvenem domu na Recher Ave., in bo trajala do polnoči, da bo vsakdo imel priliko udeležiti se in se podo-mače zabavati med prijatelji. Odbor je skrbno pripravil, da se postreže z dobro večerjo in pi-jačo.

Članstvo se prosi, da oprost, ker se ni poslalo pismenih va-bil na zabavo, toda vedeti je treba, da je odbor majhen po številu, dela in skrbi ima pa ve-liko. Torej, vzemite to vabilo v poštev in udeležite se v obilnem številu. Vabimo tudi prijatelje na udeležbo. Skušalo se bo tudi pobirati članarino za prihodnje leto, ki je samo 50c letno.

Na svidenje jutri v SDD na Recher Ave.

Mary Medvešek.

DRAMSKO DRUŠTVO "NAŠA ZVEZDA"

Po nekakemu presledku bomo skušali oživiti naše dramsko društvo "Naša zvezda", v nedeljo, 16. septembra popoldne in zvečer, v Slovenskem društvenem domu, z prijetno člansko in prijateljsko zabavo.

Na razpolago bo vsega, z jag-njetovo pečenko po vrhu. Pri-dite in pogledajte v kakšno svrbo rabimo oder, kadar ni na njem prireditve.

Pridite jutri, da kultura ne umrje prerano!

Z dramskim pozdravom

John Korošec.

Konji v sibirskem grobu

Zanimivo odkritje, ki se je pred leti posrečilo v Sibiriji, si-cer ni privedlo arheologa v bog ve kako stare geološke dobe, je pa tem važnejše za zgodovino nekaterih ozemelj.

Odprava univerzitetnega mu-zeja pennsylvanske univerze v Filadelfiji je pred leti odpoto-vala v Sibirijo, da preišče neki grob iz bronzaste dobe. Brona-sta doba v Sibiriji ne sega dlje kot nekako dvajset stoletij na-zaj v zgodovino, ker tam pogo-ji za napredek človeškega rodu ni-so bili tako ugodni kakor dru-god. Grobnica, ki jo je preisk-ovala odprava, je zelo slična nekemu grobu v Nubiji, za ka-tero je dognana starost 2,500 let. Našli so jo v vzhodnem de-lu Altajskega pogorja blizu Pa-zirika. Nomadi, ki so prebivali potem v stepah, so morali biti do neke mere ustaljeni, ker so imeli za pokopavanje svojih rajnkih odbrane že posebne stalne prostore.

V Altajskem pogorju je našla odprava več takih grobišč, ki so jih tvorile cele vrste tako zvanih "kurganov" usmerjenih od severa proti jugu. Enega teh grobov je že pred tremi leti pre-iskal član nekega sovjetskega muzeja Grizanov. Bila je iz-redno velika grobnica po vsej priliki kakega poglavarja in ne pričakovano dobro ohranjena. Nad grobom je bila nasuta ne-kakšna groblja, dva metra vi-soka, iz velikih sivih kamnov. Premier kamenitega griča je znašal skoraj 50 m. Prav v sre-di tega nagrobnika je bila pod kamenjem štiri metre globoka kvadratična grobnica s strani-cami po 7 m. Izoblikovana je bi-la v dve celici s stenami iz de-belih brunov s solidnim lesenim podom. Severni del grobnice iz-ven celice je bil grob za konje. Vsa ugreznina je bila poprej pokrita z bruni, položenimi v več navzkrižnih plasteh, povr-h pa še zasuta s plastjo prsti.

Ta kurgan je bil na kraju, kjer temperatura skoraj nikoli

ŠKRAT

"No, gospod glavni, žal mi je, da nisem prišel sem že pred osmimi dnevi."

"To je lepo, gospod!"

"Ne tako! Da sem bil prišel bi jedel vsaj svežo ribo!"

ne zleze nad ničlo, tako da se bile vse reči v grobu trdo zmra-njene, kar jih je obvarovalo razkroja. Tako se je vsebinsko ohranila dva tisoč let, ne da bi se bistveno spremenila nje obli-ka in sestava.

Poglavarjeva grobnica je bi-la kasneje izropana, konjski grob je pa ostal nedotaknjen. Nekakšno bronasto rezilo z od-lomljenim ročajem je po legi ta-koj izdalo učenjaku, da so po-skušali roparji udreti tudi sem-kaj, pa jih je moralo nekaj pre-poditi.

V izropani grobnici so se na-šli mnogi zanimivi predmeti, ki se jih roparjem ni zdelo vredno odnesti. Našla se je še dokaj dobro ohranjena rakev, okraše-na z rezbarijami, predstavljajo-čimi ptice. Poleg so ležali ostanki preproge iz klobučevine, okra-šeni s kovinskimi okovi, izobli-kovanimi v levje glave.

V konjskem grobu so našli deset, vse navzkriž ležečih zmra-znjenih konjskih trupel. Videti so bila kakor mumificirana in celo udele so se še ohranile. Dve živali sta imeli nadeto še ogla-vljeno iz klobučevine, z usnjem in kožuhovino obšito in z zlatom pretkano. Vse najdene reči pri-čajo o zelo visokem stanju de-lovalne tehnike in o dobrem umetniškem okusu. Sedla so bi-la okrašena z resicami in čip-lkami, drugi deli jahaške opre-me pa z rezljanjem, pozlačenim in posrebljenim lesom. Kakor kaže, se je za izdelovanje vseh teh reči največ rabila klobučevina, usnje in konjska žimpa.

Najbolj dragoceno okrašeni predmeti so bila vseakoli ogla-vljena. Eno je predstavljalo imita-cijo rogovja severnega jelena v naravni velikosti, drugo pa jastreba v borbi z medvedom. Ob enem izmed sedel je visel ščit, narejen iz lesenih šibit, prepletenih z usnjenimi trakovi. Med ostalimi najdeninami je vredno omeniti še nekakšen po-grebni voz, grobarsko orodje in večje moke, vse še dobro ohran-jeno.

Kar najbolj preseneča pri vseh najdenih predmetih, umetniški občutek tistih, ki so jih naredili. Liki orlov, sever-nih jelenov, koz, medvedov, rib in ptic in človeških obrazov so za-čudo naravni. Barve so se upo-rabljale kakor je videti samo rdeča, modra in rumena.

Plemena, ki so gradila te grobnice, so v glavnem živeli od živinoreje. Stoletja pred našo dobo so prebivala po vsebi neizmernih predelih od Mon-go-lije do Karpatov. Morda so bili to rodovi, ki so jih Grki za časa Herodota nazivali s skupnim imenom Sciti ali Sarmati.

Eager Beaver

COLIN ALLEN FOR C.W.

Army & Navy News

Ice Capades

There's a great day coming! It's the opening day of Ice Capades of 1946 to be presented at the Arena on Sept. 21st and running through Oct. 7th with matinees on Sundays.

"Trixie"

Once more the producers have dwarfed all past efforts with a dazzling production that far exceeds the most elaborate dreams of great stage producers like Ziegfeld, Billy Rose, or Earl Carroll. Ten gigantic production numbers and 27 acts are expertly woven into a program that moves with speed as star follows star in the grand pageant.

Among the other lavish production numbers which set a new peak for these shows is the stunning "Rainbow's End"—the sophisticated "Merry Widow Waltz," and the dazzling tribute to the "First Americans."

Remembering that laughs are all important to crowds of today the Ice Capades producers have included the biggest group of comedy stars ever assembled. The fun making department is headed by Eric Waite—the poker faced fellow who is better than ever in his two acts; and Larry Jackson who recently resumed his post at the top among ice comedians after serving with the Army Air Corps in Africa and Italy. Al Surette—a veteran of many funny turns, has a new act which pre-viewers acclaim as his greatest work. Ted Meza adds to the fun, as do Nate Walley and Chuckie Stein who team up for a hilarious number.

COMBINED LODGES INVITE

On Sunday, September 23 the Combined Lodges of the Waterloo Slovene Workmen's Home are sponsoring their first entertainment to begin at 7:30 p. m. for the Servicemen's Homecoming Fund. Be sure to attend and keep the date in mind. Tickets at 60c may be had from the secretaries of the various lodges or at the desk in the lobby. The Vadal Orchestra will be on hand to give with the music.

VACATIONING

Last week Mrs. Jennie Hrvatin and daughter Sally Ann, sent greetings to all friends from Charleston, Va., where they were spending their vacation.

ARMY AND NAVY NEWS

Sgt. Edward Prudic, son of Mr. and Mrs. Frank Prudic, 18707 Muskoka Ave., is home on a 30 day furlough from Germany. On September 27th he will leave for Camp Atterbury, Indiana. His brother Frank is stationed in Africa.

ENAKOPRAVNOST
5231 St. Clair Ave.
Henderson 5311-12

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy
War Bonds and Stamps
SEPTEMBER 15, 1945

Rules for Mailing Yule Gifts Overseas

Millions of Christmas gifts will go overseas again this year to our armed forces. It will be especially difficult to deliver these gifts safely and on time, the Army and Navy point out, unless families of service men and women cooperate in starting them off right. The following rules are therefore suggested for mailing Christmas packages abroad.

1. If your soldier is en route home or about to come home, don't send him a Christmas package.
2. Use his latest address and be sure it's complete and accurate: rank, name, serial number, organization and unit, APO, in care of postmaster at port of embarkation. Address it—then check it.
3. Mail Christmas gifts overseas from September 15 to October 15. In the Army, this is the only time you can mail a parcel overseas without a written request from your soldier. But...
4. If there's reason to believe he may move to a new location, it's safer to wait till you can mail your gift to the new address—even if this means asking him for a letter requesting your gift so that you can mail it after October 15.

5. Use a heavy box and strong cord. (Government-approved overseas boxes can be bought at retail stores).

6. Send only usable gifts like tinned dried fruit, canned luxury foods, razor blades, fountain pens, wallets, watches, etc.

7. Don't mail perishable foods, intoxicants, weapons, poisons, and all inflammable materials, including matches and lighter fluids.

8. Your package must not weigh over five pounds. It must not be more than 15 inches long, or more than 36 inches in length and girth combined.

Navy gifts should be sent during the same period—from September 15 to October 15. However, gifts destined for Navy, Marine or Coast Guard personnel may be sent throughout the year without a written request.

Mail Christmas cards any time, but seal them and put on first class postage.

ENTERS KENT STATE

Olga Jansa, daughter of the well known Mr. and Mrs. Jansa, E. 55 St., will enter Kent State University this semester.

Reconverted Senator

"Buddy" Lewis, slugging outfielder of the Washington Senators, who spent three years in the army, is shown back in Washington uniform after his discharge from the army. Getting into baseball shape, he will aid Senators in drive for top honors.

Telenews Theatre

The greatest news story of all history, recorded by Army, Navy, Air Force and newsreel cameramen, actual scenes of the dramatic signing of the surrender papers in Tokyo Bay, headline the new program at the Telenews Theatre this week.

Aboard the battleship "Missouri," an unforgettable ceremony marks the complete and formal surrender of Japan. Japan agrees to lay down arms completely and to obey all Allied orders. As Supreme Allied Commander, MacArthur is next to sign. Using five different pens, passes one to General Wainwright of Corregidor and one to British General Percival of Singapore. Admiral Chester Nimitz signs for the United States, followed by representatives of eight other nations including China, the United Kingdom, Soviet Russia and Australia. Concluding the brief, history making ceremony, General MacArthur expresses a wish for everlasting peace.

First visual evidence is shown of Jap prison camp atrocities at Ofuna where Americans were beaten, their wounds neglected. Ofuna was noted for being one of the foulest of Jap prison camps.

Births

Mr. and Mrs. Elmer Mestrovich, 14610 Sylvia Ave., announce the birth of a baby girl. Mother's maiden name was Irene Cinkole.

On Sept. 5th, William and Rita Hraster, 903 Ida Ave., became the proud parents of a baby girl, their first child. Mother's maiden name was Rita Lawitzke. Father is stationed in Joliet, Illinois with the Seabees. He is the son of Mrs. Mary Hraster, 6422 Varian Ave.

Mr. and Mrs. Frank and Anna Skabar, announce the birth of a baby girl, their first child. Mother's maiden name is Kavula, and resides at 9905 Prince Ave. Father, serving in the navy, awaits a leave. He is stationed in Chicago. He is the son of the well known Skabar family, who are grandparents for the first time.

Announcing the birth of a baby girl on September 10th, were Mr. and Mrs. Frank Urbania of 6717 1/2 Bonna Ave. Mother is the daughter of Mr. and Mrs. John Simonovic, 6524 St. Clair Ave., who are grandparents for the second time.

DANCE TOMORROW

Tomorrow, September 16th, Lodge "Združene Slovenke," No. 23 SDZ will hold a dance at the Slovene Workmen's Home, Waterloo Rd. Johnny Vadal's Orchestra will furnish the music.

HOME

Mrs. Jennie Grobovsek has returned to her home, 19404 Kildeer Ave., after a recent operation. Friends may visit her.

ANNIVERSARY DANCE

On Saturday, October 6th, Lodge Svobodomislne Slovenke No. 2 SDZ will sponsor an "Anniversary Dance" to be held at the Slovene National Home, St. Clair Ave. Music will be furnished by the popular Johnny Pecon Orchestra.

LAWN BOWLING

The Ladies Club of the Slovene Labor Auditorium, Prince Ave., will meet tomorrow afternoon at 2:00 for lawn bowling. All members are urged to be present.

Ballet Russe Highlights

Leonide Massine and his talented group of ballet dancers will grace the Cleveland Music Hall under the name of "Ballet Russe Highlights" this fall, beginning Friday, October 19th for four consecutive performances.

Massine, unrivaled dancer-choreographer-director, who stepped into the shoes of Nijinsky at a very early age, created a world-wide sensation when he inaugurated an idea of presenting famous ballets by giving only the highlights—that scene which audiences await breathlessly.

This group created a sensation in New York, Philadelphia, Chicago and Milwaukee last summer, playing to audiences of 15,000 to 18,000. Their extensive tour now brings them to Cleveland, the city of music lovers where its citizens appreciate the fine arts, as they have enthusiastically proved in the past.

Franz Allers, well-known ballet conductor, who, as well as Massine and his stars, have been prominent in both the Ballet Theater and the Ballet Russe de Monte Carlo, will conduct the performances.

Tickets may be secured at popular prices—\$1 to \$3, plus Federal tax, at 1224 Huron Rd.

Obituaries

Bittenc, Mary—Of 2004 Nela-wood Rd. Age, 33 years. Survived by husband, daughter, father, brother and two sisters.

Delesimunovic, Math—Age 60 years. Residence 884 E. 73 St. Survived by five sisters and brother.

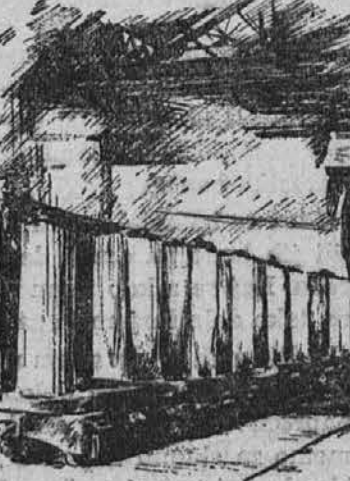
Jugoslav Election Set

The Yugoslav Telegraph Agency reported in a Belgrade dispatch that general elections for a Yugoslav Constitutional Assembly will be held on November 11, 1945.

Ten years ago, headlines all over the country told of 500 persons being killed when a hurricane swept Florida. That was a tragic waste of human life! But 32,000 persons were accidentally killed in the home alone last year, says the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council. And most of the home accidents could have been prevented by such simple things as home safety check-ups. Why not look around the house for possible hazards right now?

Behind Your Bonds

Lies the Might of America

OHIO INDUSTRY

Ohio, fourth in manufacturing among the states, leads the Nation for forgings, bolts and nuts, stamped and pressed metal products. It heads the list, too, for rubber tires, clay products and office machinery. The rubber industry dates back 75 years to Dr. Benjamin Franklin Goodrich's activity there. The iron and steel industry dates back to primitive years and spurred the growth of big cities. Peace years will find these factories humming and putting more resources behind War Bonds. U. S. Treasury Department

Collinwood Newsbox No. 1

By D. M. O.

Howdy all! Just sit down and relax for a while while we review the latest odds and ends of the dance which took place last Sunday evening at the popular SWH on Waterloo Rd. Here goes:

The smiles that Dolly Major was flashing proved to the public she must have had a grand time... Enjoying himself to his little heart's content was Cpl. Whitey Lovsin. 'Twas nice having you with us again, Whitey!... Our top "jitterbugs" of the evening were Olly Polie and soldier boy Eddie Intihar. They really know how to cut the rug and there is no doubt about that... The Vadal Band acquiring a new member—who happens to be popular Al Nagel. Nice going, Al and let's hope you enjoy the work!... Pvt. Joe Godec home on a 30-day furlough, arriving with his g. f. Eleanor Crnkovic... Wonder what the special occasion was that called for the beautiful corsage that La Verne Kocin was sporting. Give way, La Verne... That loveable couple Ann Polis and Bob Sporic certainly proved to be having one enjoyable time... The "Kinkoff Clan" arriving a little late but still had time to manage a few dances. Was nice meeting you and I hope we renew our friendship very soon... Back in the groove are Tony and Val Fortuna. The Mr. is a discharged serviceman, so welcome back and don't forget to come around more often... Dancing like nobody's business was our little boy Jimmy Kozel. Didn't know you were that good, Jimmy. (Guess one lives and learns!—Right?)... Looking like a million dollars was our charming friend Josephine Simenc... The dance ended with the Vadal boys playing "Does Your Heart Beat For Me?" and oh—did Esther Nagode sigh. (Can we help it if that's her favorite song!)

Military News Review:

Walking the streets of Collinwood in khaki uniforms are S/Sgt. Tony Vadal, Pvt. Joe Godec and Pvt. Frank Tercek. They have just arrived home after duty in Europe. In Navy blues we have Bill Kern and Ray Rakar.

Wedding Bells:

Our heartiest congratulations to Marvin Rossa and Irene Mack, who promised to honor, love and obey last Saturday morning in St. Mary's Church. In the near future Hedy Kalister and Louis Mervar will make their vows to each other.

Engagements:

Mrs. and Mrs. Joe Fidel announce the engagement of their daughter Josephine to Curly Baraga of the U. S. Army. Congratulations and may those wedding bells ring soon...

Dance:

For an evening of wholesome fun and good entertainment we urge the public to come this Sunday evening to SWH on Waterloo Rd. where you'll spend the evening dancing to Johnny Vadal and his Slovene lads. We'll be looking for you—you—and you!

Last Word:

Until we meet again good luck and health to you all!

BEROS STUDIO
6116 St. Clair Ave. Tel. EN. 0670
Open daily as usual. Sundays by Appointment only

DR. L. A. STARCE
OPTOMETRIC EYE EXAMINATIONS—GLASSES
ALSO INVISIBLE CONTACT LENSES
Hours: 10-4; 7-8 — Wed. 10-12 — Sat. 10-4
6411 St. Clair Ave.—HE 1713
OVER 25 YEARS IN NEIGHBORHOOD

Wedding Bells

This morning at 9:00 o'clock, Miss Eleanor J. Debenjak, daughter of Mr. Frank Debenjak, became the bride of Sgt. Peter Latkovich Jr., son of Mr. and Mrs. Peter Latkovich. The wedding ceremony was performed in St. Nicholas Church, E. 36th and Superior Ave.

Mr. and Mrs. Frank Udovich, 1142 E. 72 St., announce the marriage of their daughter Agnes, to Staff Sgt. Fred Skully, son of Mr. and Mrs. Frank Skully, 1087 Addison Rd. The ceremony took place in St. Francis Church at 9:30 this morning.

DANCE SEPT. 22—SWH

The Progressive Men and Women of Collinwood are sponsoring a dance, which will be held next Saturday at the Slovene Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd. The ever-popular Johnny Pecon's Orchestra will be on hand to furnish the music. Dancing will be from 8 p. m. till 11 p. m. Everyone is invited to attend.

Picture Story "Liberation"

The new booklet "Liberation" edited by Mr. Louis Adamic, which gives a pictured story of the Yugoslav people and their struggle for freedom, is on sale at our office. Price is 50 cents.

It is necessary to remind our contributors to please send their articles to the office not later than Wednesday. Contributions received later will be held over for publication the following week. Also, please write on one side of the paper only, but you may have more than one sheet of copy. Thank you!

DRIVERS' LICENSE BUREAU

Joe Simoncic
7220 St. Clair Ave.
Open 10 a. m. to 7 p. m.

AFTER THE DANCE DROP IN AT

Curly Rupnik's Cafe
6507 St. Clair Ave.
Open till 3.30 a. m.

EXPERT WASHER REPAIRS
6902 ST. CLAIR AVE.
EN 4808
11:00 a. m. till 11:30 p. m.

Charles & Olga Slapnik
FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths, Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

BUKOVNIK'S
Photographic Studio
762 E. 185th St.
IVanhoe 1166

VISIT NEW TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

Pomladni sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

★
Priredil I. H.

(Nadaljevanje)

Temno in žalostno kot današnji dan je njeno življenje ležalo pred njo. Bolj in gosteje prične deževati; mraz jo stresa in se ozre okoli sebe. Nikogar ni bilo. Skoraj gotovo je bila edino bitje na tem tihem, žalostnem kraju.

Sivo in neprodorno je viselo nebo nad njo. Dve vrani s hripavim krakanjem ste preleteli nad njeno glavo. Globok vzdih dvigne njene prsi. Z rokami si zakrije obraz in prične bridko jokati. Srce ji je potrto kot nekdanje.

Počuti se tako osamljeno in zapuščeno, da se ji krči srce. Saj nima nikogar na širnem svetu, katerega bi se mogla okleniti. Tako je bila zatopljen v svojo bolelost, da ni slišala bližajočih se korakov. Se le ko ji nekdo nežno potegne roki z obraza, prestrašeno pogleda in vidi Wolfa, ki je ljubeznjivo imel oči uprte v njen obraz.

— Ti tukaj, Marija — in jokaš? — jo vpraša skrbljivo.

— Jutri so Verne duše in tako sem hotela Lazotu prinesiti šopek cvetlic.

Hvaležno jo pogleda.

— Ti moja draga Marija; kako si dobra. Toda zakaj jokaš? Ali si bolna?

— Wolf, sama ne vem. Kar naenkrat me je prevzelo. O, tako žalostno je, — ji žalostno pride skozi njene ustnice. Nato pa se skuša smejati in si obrišati solze, da tudi Wolf ne bi bil žalosten.

Wolf prikim.

— Da, Marija, tako žalostno, da celo zavidam svojega otroka tukaj v zemlji, — pravi žalosten. Wolfov obraz je bil tako žalosten, da se ji je trgalo srce.

— Moj dragi, — ga tolaži s svojim sladkim glasom. — ne žaluj tako, pogledj svojo ženo.

— Moja žena? — bridko se zasmije, — moja žena se posvetuje s šiviljami o oblekah in tako dalje. Da, ko bi bila, kot si ti, moja draga, potem bi bilo vse, vse drugače. Tako pa nimam nikogar, ki bi me razumel, ki bi imel sočutje z menoj.

— Ne delaj krivice svoji ženi, Wolf! Svojega Lazota je zelo ljubila.

— Da, da, — sama sebe pa še bolj! Ne govori več o tem, saj vse nič ne pomaga in se po nepotrebnem mučim.

Oba molčita in sta zatopljen v svoje misli.

— Kako samotno je tukaj, — pravi Marija in se lahno stresa, — zato se človeku tudi vidi vse bolj žalostno.

Nato si oba zreta v oči; Wolf jo prime za obe roki in reče:

— Takrat Marija, takrat naju to ni motilo, — in ji reče ono, na kar je ravno oni trenutek mislil.

— Takrat je bila pomlad. Wolf, in te vrtnice so cvetele, — pravi Marija tiho in ga pogleda z nepopisno milobo, — zdaj pa je jesen.

— Da — jesen! — in Wolf pogleda mimo nje v praznino.

Marijo stresa mraz. Bilo prehladno in mokro. — Wolf to opazi.

— Marija, zebe te. Pojdiva, dolgo že stojiva tukaj. Gotovo imaš mokre in mrzle noge.

— O, to ni nič. Toda imaš prav, kajti gospa Omanova me bo zmerjala.

— Ali si še vedno pri njih? (Dalje prihodnjik)

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther
Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

“Vse to prav dobro razumem, in zato ne potrebujem nikakršnih čarovnij. Seveda se ni upal dotakniti teh rok, teh poduhovljenih rok, ker bi bil sicer spet postal mehak in bi moral storiti prav vse, kar bi bila ona hotela. Ali pa ji je prav za prav smel odreči odpustanje, gospod grajski župnik?”

“Odpustanje greha, ki ga je v mislih izpovedala? Temu sem se tudi jaz čudil. Morala se mu je pač prostovoljno izpovedati, kakor bi bil res njen najljubši oče, saj je k temu ni mogel prisiliti. In pripravljena je bila na pokoro, priznala je, da je trpljenje kazen za njene grehe. . . da, celo zahtevala je kazni, želela si je božje sodbe.”

“Zakaj je potem potrebovala cerkvenega ključa, odveze?” je vzkliknil Harro. “Da, saj res, zaradi groba. Kako trdi ljudje so bili takrat!”

“Uganka se skriva za tem, gospod grof. . . To je zdaj vse, kar vem. . . Ne svetujem vam, da bi pismo prebrali. Zapečatil sem ga spet, kakor je bilo. Še nekaj stoletij naj počiva v miru. In zdaj me pustite samega. Jutri pojdem spet pogledat njegovo visokost.”

Harro je odšel mračnih misli v hišo in poiskal najprej svojega prijatelja.

“Ivan, tvoj prijatelj, stari Brauneški, je moral biti, kakor sem zdajle zvedel, zelo čuden človek.”

Ivan Friderik je pogledal kvišku.

“Harro, najbrž ni zastoj imenoval samega sebe božjega norca!”

Harro je vzkliknil:

“Saj je tudi bil božji norec! Svojo ženo je prepustil duhovnom, da so jo. . . kar duši me. Svetujem ti, Ivan, nikoli ne dovoli, da bi gledal kakšen žup-

Preselitev brivnice

Vsem svojim starim in novim posenikom brivnice sporočam, da sem se preselil iz 16915 WATERLOO ROAD, v nove, boljše prostore na

15801 WATERLOO RD.

Priporočam se za nadaljno naklonjenost v novih prostorih, kjer bom kot vedno nudil točno in prvovrstno postrežbo.

JOSEPH SOMRAK
15801 Waterloo Rd.

SKEBE & ULLE

PLUMBING AND HEATING CO.
15601 WATERLOO ROAD KENMORE 7248
Nanovo položimo vodne cevi in čistimo odvodne kanale. Dajte vaše naprave za gretje na paro in vročo vodo sedaj pregledati! — Mi prodajamo plumberski in grelni material ter istega tudi instaliramo.
Nočni klici: MIKE SKEBE—KE 4614 — AL ULLE—IV 1788

SVETEK

FUNERAL HOME
AUGUST F. SVETEK
Pogrebni zavod
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

STENSKI PAPIR — 1000 VZORCEV

LINOLEJ — LINOLEJSKE PREPROGE
Du Pont barva, ki je najboljša — varniš in cementna barva za klet—Bondex. Ves material za popravilo sinkov. Volnene preproge. Coating za strehe

J. BERGER

852 E. 185 ST. — IV 6250
6919 SUPERIOR AVE. — HE 3659

Vpošlite Proxy

Ponovno se opozarja, vse delničarje, bilo posameznike in društva, da vpošljete “Proxy” ki so vam bile vposlane. To je nujno za to, da bo dovolj glasovnic za sejo, da se odobri prodajo še več kapitala, ki je potreben radi velikega narastka banke.

Kdor ne bo hotel kupiti še delnic, ga ne bo nikdo silil, kupili jih bodo pa drugi, le odobritve od delničarjev je potreba. Naj se nikdo temu ne protivi, ker je to v korist vsem, tako delničarjem in za napredek še večje banke.

Vedite tudi to, da s tem ni noben odgovoren, kakor ni tudi odgovorna nobena delnica ali delničar če bi banka ne napredovala. Vse kar direktorji želi je to, da se vsi zavzamemo za skupni napredek. Banka vam plačuje redne dividende, pri tem si pa še večja rezervo. Za tako podjetje je vsak dolžan, da mu pomaga naprej, v njegovo lastno korist.

V imenu direktorija,
slovenske banke, N. A. Bank Co.
ANTON GRDINA, predsednik.

P. S.—Kateri delničarji, niste prejeli sedanjih pism in pa dividend nekaj zadnjih let iz nove banke, je znamenje, da nimate vknjižen pravi naslov, takih je precej. A. G.

nik v tvoj vrt, če se boš kdaj oženil. Tudi najboljšega drži v primerni razdalji. Takoj dobe moč . . . skrivnostno moč . . .”
(Dalje prihodnjik)

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HE 3023

Za revmatizem, arthritis, živčno trganje, sinus in hrbtobol, si nabavite

SUN RAY LAMP
Cena \$64.50
Mandel Drug Co.
15702 Waterloo Rd.

Hiše naprodaj

STAR AVE.: Za 2 družini, 6 in 6 sob; tudi 5 sob za eno družino, zadaj. Cena \$7,500.

E. 61 ST.: 2 dvo-družinski hiši; vsaka 10 sob; tudi za eno družino, 6 sob. Podi iz trdega lesa; breakfast soba. Se mora prodati. Cena zmerna.

E. 74 ST.: Za 1 družino 8 sob; zgotovljeno 3. nadstropje; 2 zidani garaži; določena cena \$6500.

E. 74 ST.: Za 2 družini, 10 sob; zelo zmerna cena.

E. 92 ST.: od St. Clair Ave.; 6 stanovanj, vsako s 4 sobami; posamezna gorkota. Cena \$13,500. Se mora prodati, da se uredi zapuščino.

E. 102 ST.: 10 sob, za 2 družini. Cena \$6300.

E. 143 ST.: 10 sob za 2 družini. Cena \$9200.

BLIZU COLLINWOOD HIGH SOLE: 10 sob za 2 družini, 2 garaži. \$6400.

E. 173 ST.: 2 družini, 4-4 sobe; 2 garaži. Cena \$6200.

BLIZU CERKVE MARJE VNEBOVZETE: 10 sob, za 2 družini; 5 sob za eno družino na isti loti. Se mora prodati, da se uredi zapuščino.

Joseph Globokar

986 E. 74 St.
HE. 6607.

U blag spomin

ob prvi obletnici prerane smrti našega ljubljeneega so-proga, očeta, sina in brata

1920 1944

Sgt. John Bergant

ki je izgubil svoje življenje na bojnem polju v Franciji, dne 16. septembra, 1944.

Britka bila je ločitev, ko odzval si se klicu domovine, Upanje, da se nam povrne, je izginilo, ko si padel v boju.

Tvoje truplo počiva v tuji zemlji, a naša srca so polna bolesti. Spomin pa bomo ohranili na Tebe za vekomaj!

Zalujoci ostali:
MARY, soproga;
SHIRLEY, hčerka;
JOHN in FRANCES BERGANT, starši;

SGT. STEVE, PVT. ANDREW, PVT. ALBERT in JOSEPH, bratje;
JOSEPH, bratje;

MARIAN in FRANCES, sestre
Cleveland, Ohio, 15. sept. 1945

Za delavce

DELAJTE V
MODERNEMU POSLOPJU
THE TELEPHONE CO.
potrebuje

ŽENSKÉ kot
delavke hišnih del
Downtown poslopja
Stalno delo—Dobre plače
Polni ali delni čas
6 večerov v tednu
5:10 do 1:40 zj.

Zglasite se na
Employment Office
700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop., dnevno
razven ob nedeljah

**THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.**

LIVARJI

IZBORNA PRILIKA PRI
National Malleable
& Steel
Casting Co.

Nobenih težav vsled preosnove
Civilna produkcija v polnem
razmahu

Smo 77 let na uslugo transportacijskim industrijam

**THE NATIONAL
MALLEABLE &
STEEL CASTING CO.**
10590 Quincy Ave.

Mali oglasi

B. Bunowitz Plumbing Co.
5139 Superior Ave.
Prenovimo plumbersko napeljava in čistimo odvodne kanale brez kopanja. Pokličite zvečer.
GL 9699

REAL ESTATE
Ako želite kupiti ali prodati vaše posestvo, oglašite se na 6603 St. Clair Ave. Imamo tudi zavarovalnino proti ognju, za avtne in druge nezgode. Vse to dobite pri
JOHN KOVACIC
6603 St. Clair Ave.
Tel. EX 1494

Vrnivši se
slovenski vojak želi kupiti delikatno in grocerijsko trgovino, z ali brez C 2 licenco; v slovenski naselbini. Kdor ima naprodaj, naj pusti svoj naslov v uradu tega lista.

Plesinzabava

vsak
petek in soboto
pri

**MATT KRIZMAN'S
TAVERN**

3244 St. Clair Ave.

FINA ZABAVA IN VLJUDNA POSTREŽBA

Okusna pijača ter dober prigrizek

Se priporočamo na obisk

ZA CEMENTNA DELA

kot pločnike in driveways pokličite

JOHN ZUPANCIC

18220 Marcella Rd. KE. 4993

Mali oglasi

Five-Point Recreation
15107 ST. CLAIR AVE.
MU. 9525
Sedaj pod novim vodstvom imamo še več datumov rezervacije za moške in kegljaške skupine.

Prazno

Lahko se takoj selite hiša za eno družino, na St. med Grovewood Ave. terloo Rd. 5 sob spodaj. raj. Cena \$6400.

Za podrobnosti se obrnite na
DANIEL STAKIC
15813 Waterloo Rd.
KENmore 1934

Prav poceni

je naprodaj Grand peč na plin. Poizve se na E. 71 St.

Proda se

hišo za eno družino, 7 nez, kopalnica, garaža in klet. Vse v najboljšem Kdor želi, naj se zgleda niku na 999 E. 76 St.

Za delavce

KUHARIC

za industrijsko catering 5. zvečer do 1. jutra

Dobi uniformo in Tedenska plača

The Osborn

5401 Hamilton Ave.

Išče se

ZIDARJE IN

Dobra plača

Kdor se zanima, oglašite na

960 E. 185 St.

Išče se

ŽENSKÉ

ZA SNAZENJE v

Dobra plača

Pokličite CH 688

PROSPECT WIND

CLEANING CO.

1107 BOLIVAR

Mali oglasi

Aetna Lumber

3674 E. 93 ST. — MU. 9525

POZOR! Postavimo

in kokošnjake. Lahko

Plačate v 12 mesecih

Harvard Moving

9008 Harvard Ave.

Selimo kadarkoli — Moderni vozovi — delavci

Dr. H. B. Van

SPECIALIST ZA OČI in

uradne ure: pon. — petek, 9.30 — 5.30

THE OLD ARCADE

401 EUGENE AVE.

CHerry 821 — Yellow

Popravilam in

hiše, stanovanja in

prostore

Strehe pokrijemo, popravimo stare

Zanesljivo in točno delo. Dam brezplačno Se priporočam

FRANK JANKO

5715 Prosser Ave.

Oglašajte v

Enakopravnost

MARIE'S BEAUTY PARLOR

PERMANENTS ZA SOLSKA DEKLETCA do 10. leta starosti: brez shampoo ali set, do \$3.00
Zaprto ves dan ob sredah Odprto od 8 zj. do 4 pop.
6900 ST. CLAIR AVE. HE 6313—HE 0157

V BLAG SPOMIN

prve obletnice smrti našega preljubljenega in nikdar pozabljenega sina in brata

1. feb. 1925

16. sept. 1944

Pfc. Laddie Kaucic

ki je dal svoje mlado življenje v borbi za demokracijo, dne 16. septembra 1944

Težko smo se ločili od Tebe, ko odhajal si v službo domovine, nadejajoč se, da se kmalu zdrav povrneš, ko kruta usoda je drugače odločila, in na bojnem polju Ti je vzela življenje!

Britko smo zajokali ob vesti, da Tebe, ljubi sin in brat, ni več med živimi. Eno leto je že poteklo, ko žalujemo za Teboj, a spomin na Te ostane živ v naših srcih za vedno!

Zalujoci ostali:

JOHN in MARY KAUCIČ, starši

VALERIA, poročena Debelak,

MARIAN in DOLORES, sestre

Cleveland, Ohio, dne 15. septembra 1945.